

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی
در گفت‌وگو با «ایران»:

در ۸ سال گذشته در ساخت پالایشگاه غفلت کردند

سوخت نیروگاهی که در نهایت مصرف این فرآورده‌ها بخصوص بنزین را از تولید آن فراتر برد. با وجود اینکه تمامی پالایشگاه‌ها با ظرفیت کامل در سرویس قرار دارند، اما مصرف بی‌اندازه سوخت موجب شد که برای تأمین بخشی از تقاضا از ذخایر استراتژیک بنزین استفاده کنیم. اما شرایط سخت تأمین در حال مدیریت است و با به‌کار بستن تمهیدات لازم و استفاده از همه ظرفیت‌های موجود، افزایش تولید و بالابردن موجودی ذخایر در نیمه دوم سال برنامه‌ریزی شده است.

■ آیا در چنین شرایطی توسعه بازار برای فرآورده‌های نفتی ایران در دستور کار قرار دارد؟

یکی از عوامل مهم در توسعه صادرات، شرایط تراز تولید و مصرف داخلی است. بالطبع ثبات تولید در سال‌های اخیر و افزایش شدت مصرف، موجب تخصیص سهم بزرگتری از تولید برای نیازهای داخلی شده که این امر کاهش پتانسیل صادراتی را به دنبال داشته است. البته صادرات انجام می‌شود اما ظرفیت‌ها محدود شده است. لذا اولین گام جهت توسعه بازارهای صادراتی، به‌کارگیری سیاست‌های کاهش مصرف داخلی جهت افزایش پتانسیل صادرات و در نتیجه توسعه سهم بازار صادراتی خواهد بود.

تولید فرآورده با کیفیت مطابق آخرین استانداردهای بین‌المللی از عوامل مهم دیگر در توسعه بازار و به دست آوردن سهم بازار و امکان رقابت با کشورهای رقیب است که در دستور کار داریم.

ضمن اینکه یکی از معیارهای توسعه بازار هدف، ابعاد اقتصادی و سیاست خارجی کشور است. زمانی که سیاست خارجی کشور بر مبنای توسعه همکاری با کشور خاصی و توسعه روابط خارجی و نفوذ در بازار آنها باشد، مبنای قیمت‌گذاری الزاماً فروش با بالاترین قیمت نیست. لذا این امر مستلزم ابلاغ سیاست‌های کلان از طرف دولت و وزارت امور خارجه است. قطعاً آرزوی حاصل از صادرات فرآورده با رویکرد توسعه روابط با یک کشور خاص الزاماً حداکثری نخواهد بود، ولی در مجموع منافع بیشتری را برای کشور خواهد داشت.

■ اخیراً اعلام شد که مذاکراتی میان ایران و افغانستان برای صادرات فرآورده‌های نفتی شکل گرفته و حتی یک محموله هم به این کشور صادر شد، آیا رویکرد گسترش صادرات به این بازار را در برنامه‌ها

صنعت پالایش کشور با پالایش روزانه دو میلیون و دویست هزار بشکه نفت‌خام و میعانات گازی و تولید ۱۱۲ میلیون لیتر گازوئیل، ۱۰۰ میلیون لیتر بنزین، طی یک سال اخیر روزهای تلخ و شیرین زیادی را پشت‌سر گذاشته است؛ از حمله سایبری به سامانه هوشمند سوخت در آبان ماه ۱۴۰۰ و خنثی‌سازی توطئه بنزینی گرفته تا سر به سری تولید و مصرف برخی از سوخت‌های استراتژیک در کشور؛ در مقابل آغاز پالایشگاه‌داری فراسرزمینی در کشورهای ونزوئلا، کوبا و نیکاراگوئه و کلید خوردن ساخت پتروپالایشگاه‌ها در ایران با هدف جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش افزوده. از این رو برخی از اتفاقات مهم یک سال اخیر این حوزه و برنامه‌های آتی آن را در گفت‌وگو با مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی بررسی کردیم. به گفته جلیل سالاری، این شرکت علاوه بر اقدامات توسعه‌ای و تلاش برای کاهش خام‌فروشی، از تیرماه سال ۱۴۰۰ تا تیرماه سال جاری موفق به تأمین منابع سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها ۱۱۰ هزار میلیارد تومان شده است. این درحالی است که مصرف سوخت نیز به رکوردهای بالایی رسیده است.

■ آیا برای ارتقای کمی و کیفی ظرفیت پالایشی کشور برنامه‌ای دارید؟

ظرفیت پالایشگاه‌های کشور در حال حاضر حدود ۲/۲۵ میلیون بشکه در روز است. پیش‌بینی می‌شود با راه‌اندازی یکی از پالایشگاه‌های طرح پالایشی سیراف و همچنین فاز چهارم پالایشگاه ستاره خلیج فارس، تا پایان سال ۱۴۰۳ ظرفیت پالایشی کشور به بیش از ۲/۴ میلیون بشکه در روز افزایش یابد. در این صورت میزان تولید بنزین و نفت گاز پالایشگاه‌ها به ترتیب حدود ۱۱۵ و ۱۳۰ میلیون لیتر در روز افزایش خواهد یافت که بیش از ۵۰ درصد آن با کیفیت یورو ۴ و ۵ خواهد بود. علاوه بر این طرح‌های تثبیت ظرفیت و کیفی‌سازی پالایشگاه‌های آبادان، اصفهان، تبریز و شیراز از نیمه دوم سال ۱۴۰۱ تا آخر سال ۱۴۰۳ بتدریج در سرویس عملیاتی قرار خواهد گرفت که این مسأله به ارتقای کیفی محصولات کمک خواهد کرد.

■ به نظر شما توسعه پتروپالایشگاه‌ها که مدتی است در ایران شروع شده، چقدر به ارتقای کیفی و ایجاد ارزش افزوده کمک می‌کند؟

در سال‌های گذشته ساخت پتروپالایشگاه چندان در اولویت نبوده است. البته پالایشگاه‌های اصفهان و تبریز با خرید سهام پتروشیمی‌های همجوار گام‌هایی را در جهت تبدیل شدن به پتروپالایشگاه برداشته‌اند، اما توسعه یکپارچه پتروپالایشگاه‌ها را ما در این دولت آغاز کردیم. از جمله پتروپالایشگاه شهید سلیمانی و دیگر طرح‌های در دست بررسی که با ساخت آنها زنجیره ارزش تکمیل خواهد شد. پتروپالایشگاه شهید سلیمانی یکی از پروژه‌های مهمی است که توسعه زنجیره ارزش را در آن خواهیم داشت. ما در این پتروپالایشگاه‌ها به دنبال تأمین امنیت انرژی کشور، ایجاد ارزش افزوده و

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱